

Aluetiede

Aluetieteen pääaineopintojen tavoitteena on: 1) antaa monipuolinen kokonaiskuva aluetalouden toimijoiden, ihmisten, yritysten ja julkisen sektorin organisaatioiden, toiminnan alueellisista piirteistä, rakenteista ja niiden kehityksestä; erityisenä näkökulmana on yritysten ja organisaatioiden kansainvälistyminen; 2) antaa opiskelijoille menetelmälliset valmiudet analysoida, selittää ja tulkita taloudellisten toimintojen alueellista vaihtelua ja aluetalouden rakenteita.

Aluetieteen tavoitteeseen tähtäävä opetustarjonta voidaan ryhmitellä seuraaviin painopistealueisiin:

1. Aluetalouden rakenteet ja vuorovaikutussuhteet

Aluetalouden rakenteet -otsikon alla käsitellään mm. yhteiskunnan alueellista organisoitumista ja aluerakenteen muutosta, kaupungistumiskysymyksiä, kaupunkien maankäytön malleja, kaupunkien ja ympäristön vuorovaikutussuhteita, kuluttajien asiointikäyttäytymistä. Painopistealueen sisältöön kuuluvat myös liikennejärjestelmät ja logistiikka.

2. Aluekehittäminen

Aluekehittäminen on Vaasan yliopiston aluetieteen perinteinen vahvuusalue. Aluekehittämisen kurseilla käsitellään mm. Suomen aluekehittämisen muotoutumista ja sen liittymistä Euroopan unionin aluekehityspolitiikkaan, aluekehittämisen teoreettisia lähestymistapoja sekä ammatillisia käytäntöjä.

3. Kansainväliset toiminnot ja toimintaympäristö

Tähän aihealueeseen liittyviä teemoja ovat mm. väestön ja kulttuurien tuntemus, poliittinen maantiede, Eurooppa-kurssi sekä alueanalyysi ja -kuvaus valitulta maapallon osa-alueelta. Kansainväliset toiminnot otsikon alle voidaan lukea

myös soveltavan aluetieteen kurssi Matkailun perusteet ja tutkimus.

4. Yritykset ja organisaatiot

Yritykset ja organisaatiot ovat muodossa tai toisessa mukana useimmissa aluetieteen tuottamissa opintojaksoissa. Tätä teemaa suoraan käsitteleviä aihealueita ovat taloudellisten toimintojen ja julkisen hallinnon yksiköiden sijaintitekijät ja sijaintipäätösprosessi, yritysten ja organisaatioiden verkostoituminen, innovaatioprosessit, innovaatioympäristöt ja -järjestelmät, kansainvälistyminen ja ympäristönäkökulma yritystoiminnassa.

5. Tutkimusmenetelmät

Aluetutkimuksen menetelmät on kaikkia aihealueita palveleva menetelmäkurssi. Lisäksi kunkin erikoiskurssin yhteydessä esitellään kyseiseen aihealueeseen liittyviä tutkimus- ja analyysimenetelmiä.

Rural Studies -maaseutualan monitieteiset maisteriopinnot

Opiskelijat voivat suuntautua maisteriopinnoissaan maaseudun kehityksen ja kehittämisen kysymyksiin valitsemalla suuntautumisvaihtoehtokseen Rural Studies -maaseutualan monitieteiset maisteriopinnot. Tällöin pääosan opinnoista muodostavat Rural Studies -yliopistoverkoston tuottamat opinnot. Lisäksi tutkintoon sisältyy laitoksen määrittelemiä opintoja. Rural Studies -opintoja voi suorittaa myös maisteriopintojen vapaasti valittavana sivuaineena tai jatko-opintoina. Lisätietoja erillisestä Rural Studies -opinto-oppaasta sekä Rural Studies -verkoston kotisivuilta www.ruralstudies.fi.

Ammatilliset valmiudet

Aluetieteen opinnot ja tutkintorakenteen joustavuus tähtäävät monipuolisiin valmiuksiin ja valinnan mahdollisuuksiin yhteiskunnan ja elinkeinoelämän nopeasti muuttuvissa työtehtävissä. Aluetiede pääaineena valmistuneiden tehtäväkuvia edellä mainituilla painopistealueilla ovat mm. tutkimus-, suunnittelu- ja projektitehtävät julkisella sektorilla (kunnat, maakuntien liitot, ympäristöhallinto, valtion keskushallinto), elinkeinoelämän organisaatioissa ja kansainvälisten järjestöjen ja organisaatioiden asiantuntijatehtävät, kaupan ja palvelualan yritysten asiantuntijatehtävät, yritysten ympäristö- ja logistiikka-tehtävät sekä matkailualan asiantuntija- ja johtotehtävät.

Erikoistumista tietylle tehtäväalueelle voidaan syventää vaihtoehtoisten ja vapaasti valittavien opintojaksojen, sivuaineopintojen tai -opintokokonaisuuksien, tutkielma-aiheen valinnan sekä työharjoittelun avulla. Eri tieteenalojen yhteisesti tuottamista opintokokonaisuuksista sivuaineeksi voidaan valita esim. Kansainväliset taloussuhteet, Ympäristöalan opintokokonaisuus, matkailualan verkostoyliopiston tuottama Matkailualan opintokokonaisuus tai Rural Studies -yliopistoverkoston tuottamat monitieteiset maaseutuopinnot.

Opetuksen järjestäminen

Aluetieteen opinnot on ajoitettu siten, että hallintotieteiden kandidaatin tutkinto on mahdollista suorittaa 1.–3. opintovuoden aikana. Hallintotieteiden maisterin tutkintoon sisältyvät syventävät opinnot järjestetään pääosin 4.–5. opintovuonna. Ne tähtäävät pro gradu -tutkielman tekemiseen ja siihen tarvittavien tieteellisten ja menetelmällisten valmiuksien kehittämiseen.

Opetus on järjestetty monimuotoperiaatteen mukaisesti. Opiskelumenetelminä ovat luennot, omaehtoinen kirjallisuuteen perehtyminen, luentopäiväkirjat, ekskursion sekä tutkimuksen kirjoittamisen harjoittelu. Harjoitustöissä pe-

rehdytään mm. aineiston keruuseen erilaisista tietokannoista sekä aineistojen käsittelyyn taulukkolaskenta-, tilasto- ja graafiohjelmilla. Seminaarit ja harjoitukset ovat pakollisia opintosuorituksia.

Hallintotieteiden kandidaatin tutkinto (180 op)

Aluetieteen perusopinnot	25 op
Aluetieteen aineopinnot	45 op
Kieli-, viestintä ja yleisopinnot	35 op
Äidinkieli	5
Toinen kotimainen kieli	5
Vieras kieli	5
Orientoivat opinnot (aik. Akateemiset opiskelutaidot)	5
Tietotekniikka: Tietojenkäsittely	5
Tilastotiede: Tilastotieteen johdantokurssi	5
Kansantaloustiede: Johdatus yhteiskuntatalouteen	5
Sivuaineopinnot	75 op
Hallinto-osaamisen opinnot:	
• Suomalaisen yhteiskunnan instituutiot	5
• Hallinto ja johtaminen	5
• Palvelut ja hyvinvointi	5
• Julkisoikeus osana Suomen oikeusjärjestystä	5
Yhden oppiaineen perusopinnot	25
Vapaasti valittavat opinnot	30

Hallintotieteiden maisterin tutkinto (120 op)

Aluetieteen syventävät opinnot	75 op
Kieli- ja viestintäopinnot	5–10 op
Tieteellinen kirjoittaminen	5
Vapaasti valittavat kieli- ja viestintäopinnot	5
Vapaasti valittavat sivuaineopinnot	35–40 op

Aluetieteen pääaineopinnot (145 op / 84 ov)

Perusopinnot 25 op / 15 ov	op	ov
ALUE1001 Yhteiskunnan alueellinen organisoituminen	5	3
ALUE1002 Aluetalouden rakenteet	5	3
ALUE1003 Liikennejärjestelmät ja logistiikka	5	3
ALUE1006 Luonto, yhteiskunta ja ympäristönsuojelu	5	3
ALUE1005 Eurooppa	5	3

Aineopinnot 45 op / 27 ov

ALUE2001 Aluetutkimuksen menetelmät	6	4
ALUE2002 Aluekehittäminen	8	5
ALUE2003 Poliittinen maantiede	5	3
ALUE2004 Yritys, alue ja kansainvälistyminen	6	4
ALUE2009 Kandidaatintutkielma	10	5

Valittava kaksi opintojaksoa seuraavista:

ALUE2005 Väestön ja kulttuurien maantiede	5	3
ALUE2006 Matkailun perusteet ja tutkimus	5	3
ALUE2007 Harjoittelu	5	3

Syventävät opinnot 75 op / 42 ov

ALUE3009 Aluetalouden tutkimuksen teoriaperintö ja nykysuuntauksia	5	3
ALUE3003 Aluetieteen erikoiskurssi	5	4
ALUE3004 Kv. liiketoiminta-alueen erikoiskurssi	5	3
ALUE3005 Aluekehittämisen jatkokurssi	5	3
ALUE3006 Liikennejärjestelmien ja logistiikan jatkokurssi	5	3

Gradupolku:

ALUE3001 Aluetieteen metodologia	5	3
ALUE3010 Gradupajat	5	3
ALUE3008 Pro gradu -tutkielma	40	20

Vapaasti valittava syventävä opintojakso:

ALUE3011 Harjoittelu	5	3
----------------------------	---	---

Aluetieteen sivuainekokonaisuudet

(perusopinnot 25 op / 15 ov tai perus- ja aineopinnot 70 op / 42 ov)

Aluetieteen sivuaineopinnot muodostuvat edellä kuvatuista perusopinnoista ja aineopinnoista. Opiskelijan opintosuunnitelmasta ja tutkimusintressistä riippuen sivuainekokonaisuudet voidaan rakentaa myös yllä olevasta perusmallista poikkeavalla tavalla. Poikkeamisesta on kuitenkin erikseen sovittava aluetieteen professorin kanssa.

Aluetieteen pääaineopintojen ajoittuminen vuosikursseittain

Huom! Tarkista opintojen ajoittuminen opetusajataulusta

	HTK-tutkinto
1. VUOSI	Yhteiskunnan alueellinen organisoituminen Luonto, yhteiskunta ja ympäristönsuojelu
2. VUOSI	Eurooppa Aluetalouden rakenteet Liikennejärjestelmät ja logistiikka Väestön ja kulttuurien maantiede* Yritys, alue ja kansainvälistyminen Poliittinen maantiede
3. VUOSI	Aluetutkimuksen menetelmät Aluekehittäminen Matkailun perusteet ja tutkimus* Kandidaattiseminaari ja -tutkielma Harjoittelu*
	HTM-tutkinto
4.–5. VUOSI	Aluetalouden tutkimuksen teoriaperintö ja nykysuuntauksia Aluetieteen erikoiskurssi Kv. liiketoiminta-alueen erikoiskurssi Aluekehittämisen jatkokurssi Liikennejärjestelmien ja logistiikan jatkokurssi Aluetieteen metodologia Gradupajat Pro gradu -tutkielma

* *Vaihtoehtoisista opintojaksoista on suoritettava kaksi.*

Opintojaksokuvaukset

Perusopinnot

25 op

■ Yhteiskunnan alueellinen organisoituminen

Spatial Organization of the Society

Koodi ja laajuus: ALUE1001, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Syyslukukauden alku.

Oppimistavoitteet: Antaa yleiskuva yhteiskunnan ja elinkeinoelämän alueellisesta organisoitumisesta sekä siihen vaikuttavista tekijöistä. Perehdyttää aluetieteen keskeisiin käsitteisiin ja erityisaloihin. Antaa käsitys aluetieteen soveltamismahdollisuuksista julkishallinnon ja yrityselämän työtehtävissä.

Kirjallisuus: Luentomoniste.

Suoritustapa: Luennot 30 h.

Arviointi: Tentti.

Vastuopettaja: Professori

Lisätiedot: Jakso on osa Hallinto-osaamisen kokonaisuutta.

■ Aluetalouden rakenteet

Regional Structures of Economy

Koodi ja laajuus: ALUE1002, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Syyslukukausi.

Tavoite: Perehtyä aluetalouden rakenteiden ja toiminnan ilmenemismuotoihin, kaupungistumisprosessiin, keskusten ja niiden ympäristön vuorovaikutussuhteiden analyysiin ja kaupunkien maankäytön muotoihin.

Sisältö: Kaupungistumisen ilmenemismuodot, yhdyskuntajärjestelmät, hallinnon aluejärjestelmä, kuluttajakäyttäytymisen alueellinen luonne, kaupunkien roolitutkimus ja toimintojen sijainti kaupunkirakenteessa jne.

Kirjallisuus:

1. Laakso & Loikkanen: Kaupunkitalous. Johdatus kaupungistumiseen, kaupunkien maankäyttöön sekä yritysten ja kotitalouksien sijoittumiseen. 2004.

Suoritustapa: Luennot 20 h ja harjoitukset 10 h. Harjoitustöiden aiheita ovat mm. kaupunkien

roolitutkimus ja vaikutusalueiden rajaaminen teoreettisesti.

Arviointi: Tentti.

Vastuopettaja: Lehtori.

Lisätiedot: Harjoituksissa pakollinen läsnäolo.

■ Liikennejärjestelmät ja logistiikka

Transport Systems and Logistics

Koodi ja laajuus: ALUE1003, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Tavoite: Selvittää liikenneverkkojen sekä liikenteen ja logistiikan merkitys kansallisessa ja kansainvälisessä toiminnassa ja vuorovaikutuksessa.

Sisältö: Liikenne ja alueelliset prosessit, liikenneväylät, -verkot, -välineet ja -suoritteet, logistiikka, Suomen logistinen asema, liikenteen ympäristövaikutukset, liikennemaantieteellinen tutkimus. Liikenteen erityisalana merikuljetukset.

Kirjallisuus:

1. Hoyle & Knowles: Modern Transport Geography. 2nd edition. 2000.
2. Rantala & Mäntynen: Suomen kansainväliset liikenneyhteydet laajentuvassa EU:ssa. Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisu 42. 2003, tai muu vastaava ajankohtainen materiaali opettajan valinnan mukaan.
3. Opettajan määräämä täydentävä aineisto.

Suoritustapa: Luennot 24 h ja ekskursio 2 h. Ekskursion kohteena on jokin vaasalainen liikennealan organisaatio kuten Tieliikelaitos, VR, Ilmailulaitos, Vaskiluodon satama, Merenkululaitos, huolinta-alan yritys tai suuryrityksen (ABB, Wärtsilä) logistiikkatoiminnot.

Arviointi: Tentti.

Vastuopettaja: Yliassistentti.

■ Luonto, yhteiskunta ja ympäristönsuojelu

Environment and Society

Koodi ja laajuus: ALUE1006, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Syyslukukausi.

Tavoite: Perehdyttää ympäristöalan käsitteistöön; syventää tietoa luonnon normaalista toiminnasta.

nasta ja ympäristöä muokkaavista voimista, esitellä ihmisen toiminnan aiheuttamia ympäristövaikutuksia ja uhkakuvia taloudelle ja ihmis-kunnalle; valaista julkisen vallan ja yritysten toiminnassa huomioon otettavia ympäristönäkökohtia sekä ympäristönsuojelun ja kestävän kehityksen periaatteita Suomessa.

Sisältö: Luonnon toiminnan perusteet ja maailman uhkakuvat (hasardien maantiede), ympäristönsuojelu ja kestävän kehityksen periaatteet, ympäristövaikutusten arviointi.

Kirjallisuus:

1. Maailmanlaajuiset ympäristöongelmat. Uhkakuvista yhteistyöhön. 5. uudistettu painos. Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen julkaisuja A:89. 2005. Toim. Gustafsson. tai Hakala & Välimäki: Ympäristön tila Suomessa. Suomen ympäristökeskus. Gaudeamus. 2003.
2. Pohjola: Johda ympäristöasioita tehokkaasti. Ympäristöosaaminen menestystekijänä. 2003.
3. Koivusaari: Yritykset ja ympäristön kestävä käyttö. 2. uudistettu painos. Vaasan yliopiston julkaisuja. Opetusjulkaisuja 52. 2001.

Suoritustapa: Luennot 30 h.

Arviointi: Tentti.

Vastuopettajat: Vierailuluennonitsija.

■ Eurooppa

Europe

Koodi ja laajuus: ALUE1005, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Syyslukukausi

Tavoite: Lisätä opiskelijoiden tietoja Euroopan maantieteellisistä olosuhteista. Perehdytään lisäksi syvennetysti yhteen eurooppalaiseen valtioon.

Sisältö: Sijainti, luonnonmaantieteelliset yleispiirteet, väestö, talouselämä, aluerakenne ja ympäristökysymykset.

Kirjallisuus:

1. Minshull: The New Europe into the 21st Century. 1996 tai vastaava uudempi opettajan ilmoittama teos.
2. Jotakin Euroopan maata koskevaa erikseen sovittavaa aineistoa.

Suoritustapa: Luennot 20 h ja harjoitukset 10 h.

Arviointi: Tentti.

Vastuopettaja: Lehtori.

Lisätiedot: Kirjallisuuden 2. kohta suoritetaan harjoitustöillä. Harjoituksissa pakollinen läsnäolo.

Aineopinnot

42 op

■ Aluetutkimuksen menetelmät

Methods of Regional Research

Koodi ja laajuus: ALUE2001, 6 op / 4 ov

Ajoitus: Syyslukukausi, loka-marraskuu.

Edeltävät opinnot: Pidetään suotavana, että aluetieteen perusopinnot on suoritettu.

Tavoite: Antaa valmiuksia tutkimusaineistojen keruuseen, mitattavissa olevien tietojen ja havaintojen graafiseen esittämiseen ja tilastolliseen käsitteilyyn, perehdyttää aluetutkimuksessa käytettyihin analyysitapoihin sekä taulukkolaskenta-, tilasto- ja graafiohjelmiin (mm. Excel, SPSS, MapInfo). Valottaa laadullisen tutkimuksen menetelmiä.

Sisältö: Tietolähteet, aineistojen kokoaminen, asioiden ja ilmiöiden mittaaminen ja luokittelu, diagrammit ja kartogrammit, laadullisten aineistojen tulkinta ja analyysit, tilastolliset ja alueelliset tunnusluvut sekä alueelliset analyysimenetelmät. Harjoitusteemoja: aineistojen hankinta painetuista lähteistä ja elektronisista tietokannoista (esim. internet), kyselylomakkeen laatiminen liittyen aitoon tutkimustilanteeseen, diagrammien ja kartogrammien laatiminen graafiohjelmiä käyttäen, alueellisten analyysimenetelmien harjoitteet (esim. Lorenzin käyrä), tilastotieteen sovellusharjoitus tietokoneella (korrelaatio- ja regressioanalyysi) sekä harjoitustyöselostus. Vierailu Pohjanmaan maanmittaus-toimistossa.

Kirjallisuus:

1. Hammond & McCullagh: Quantitative Techniques in Geography. An Introduction. 2nd Edition. 1989. Opettajan kanssa sovittavin osin.
2. Mikkonen & Haapala: Aluetutkimuksen menetelmät. Vaasan yliopiston julkaisuja. Opetusjulkaisuja. 2006.

Suoritustapa: Luennot 30 h ja harjoitukset 30 h.
Arviointi: Tentti.

Vastuopettaja: Professori ja yliassistentti.

Lisätiedot: Harjoituksissa läsnäolo on pakollinen. Opintojakso on suoritettu ja viedään opintosuoritusrekisteriin, kun sekä tentti että harjoitustyöt on hyväksytty! Täydentäväksi sivuaineopintojaksoksi suositellaan Tilastollinen tietojenkäsittely.

■ Aluekehittäminen

Regional Development

Koodi ja laajuus: ALUE2002, 8 op / 5 ov

Ajoitus: Syyslukukausi.

Oppimistavoitteet: Antaa yleiskuva Suomen aluekehittämisen muotoutumisesta sekä kytkeytymisestä osaksi EU:n aluekehittämistä. Muodostaa käsitys aluekehittämisen teoreettisista perinteistä sekä aluekehittämisen ammatillisista käytännöistä.

Kirjallisuus:

1. Luentojen yhteydessä jaettavat ajankohtaiset artikkelit.

Suoritustapa: Luentoja 30 tuntia. Oppimispäiväkirjan ja pienoistutkielman laatiminen. Luennoilla jaettavien artikkelien tenttiminen.

Arviointi: Arvosana muodostuu oppimispäiväkirjan ja pienoistutkielman sekä tenttisuorituksen muodostaman kokonaisuuden perusteella.

Vastuopettaja: Professori.

Lisätietoja: Sivuaineopintojaksoksi suositellaan julkisoikeuden opintojaksosia Ympäristöoikeus (6 op).

■ Poliittinen maantiede

Political Geography

Koodi ja laajuus: ALUE2003, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Oppimistavoitteet: Poliittisten alueiden monitasoisen järjestelmän toiminnan ymmärtäminen globaalista paikalliseen. Poliittisen maantieteen kehityslinjojen ja keskeisten käsitteiden omaksuminen.

Kirjallisuus:

1. Jones M, Jones R & Woods: An introduction to Political Geography. Space, Place and Politics. 2004.

Suoritustapa: Luennot 24 h ja pienoistutkielma.
Arviointi: Tentti, jossa edellytetään luento-
muistiinpanojen sekä Jonesin et al kirjan osaami-
nen. Arvosana muodostuu tentin ja pienoistut-
kielman muodostaman kokonaisuuden perus-
teella.

Vastuopettaja: Professori.

■ Yritys, alue ja kansainvälistyminen

Enterprise, Regions and Internationalisation

Koodi ja laajuus: ALUE2004, 6 op / 4 ov

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Tavoite: Muodostaa kuva yrityksen ja sen ympäristön vuorovaikutussuhteista, niiden yhteydestä yritysten sijoittumiseen ja toimintaan. Osoittaa alueellisten tekijöiden merkitys yritysten kansainvälistymisessä ja kansainvälisten suur-yritysten toimintatavoissa sekä tarkastella kansainvälisen yritystoiminnan suhdetta isäntämaahan.

Sisältö: Yritysten sijaintipäätökset sekä niiden sisäiset ja ulkoiset virrat, erilaisten virtojen merkitys toimintojen spatiaalisessa muutoksessa; klusteriajattelu ja verkostoituminen; empiiriset esimerkit sekä paikallisesta että kansainvälisestä yritystoiminnasta. Kansainvälisen yritystoiminnan sijainti, ryhmittäminen, sopeutuminen isäntämaahan ja vaikutukset siellä.

Kirjallisuus:

1. Dicken: Global Shift. Reshaping the Global Economic Map in the 21st Century. 4th edition. 2003.
2. Artikkeleita, joista sovitaan opettajan kanssa.

Suoritustapa: Luennot 18 h + 2 h (vierailija) ja harjoitukset 20 h.

Arviointi: Tentti

Vastuopettaja: Lehtori.

Lisätiedot: Harjoituksissa läsnäolo on pakollinen.

■ Väestön ja kulttuurien maantiede

Population and Cultural Geography

Koodi ja laajuus: ALUE2005, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Syyslukukausi.

Tavoite: Perehdyttää opiskelijat maapallon väestön tilaan ja dynamiikkaan sekä suuriin kulttuuripiireihin ja niiden kehitykseen sekä yhteiskunnallisiin vaikutuksiin.

Sisältö: Väestön määrä ja levinneisyys, väestön kasvu ja sen osakomponentit, globaalit luokittelut. Siirtolaisuus, pakolaisuus ja paikallinen muuttoliike. Uskonnot, kielet ja suuret kulttuuripiirit. Eräiden kulttuuripiirteiden levinneisyys ja vaikutukset. Väestömaantieteen uudet painotukset.

Kirjallisuus:

1. Bailey: *Making Population Geography*. 2005.
2. Jordan-Byckhow & Domosh: *The Human Mosaic: A Thematic Introduction to Cultural Geography*. 8th edition. 1999. Opettajan kanssa sovittavin osin.

Suoritustapa: Luennot 20 h ja pienoisseminaari 10 h.

Arviointi: Tentti.

Vastuopettaja: Lehtori.

Lisätiedot: Pienoisseminaarissa pakollinen läsnäolo.

■ Matkailun perusteet ja tutkimus

Basics of Geography of Tourism and Research of Tourism

Koodi ja laajuus: ALUE2006, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Kevätlukukauden alku.

Tavoite: Perehtyä matkailukäsitteistöön, matkailun ja vapaa-ajanvieton ilmenemismuotoihin, matkailun taloudelliseen merkitykseen ja alueellisuuteen sekä matkailualan alueelliseen tutkimukseen.

Sisältö: Matkailun käsite, matkailun kehitys, matkailijat ja matkailijasegmentit, matkailutulo, palvelut ja kohteet, matkailun aika- ja aluerakenteet, tutkimuksen teoriatausta, keskeiset tutkimus- ja suunnitteluongelmat sekä niihin liittyvä tutkimusmetodiikka.

Kirjallisuus:

1. Vuoristo: *Matkailun muodot*. 1998.
2. Smith S: *Tourism Analysis. A Handbook*. 2nd ed. 1995. Opettajan kanssa sovittavin osin.

Suoritustapa: Luennot lehtori 12 h ja vierailijat 8 h.

Arviointi: Tentti.

Vastuopettaja: Lehtori.

Lisätietoja: Vierailijoiden luennoilla pakollinen läsnäolo.

■ Harjoittelu

Practical Training

Koodi ja laajuus: ALUE2007, 5 op / 3 ov

Edeltävät opinnot: Suositellaan, että vähintään ensimmäisen vuoden opinnot on suoritettu.

Oppimistavoitteet: Käytännön hallinto-, suunnittelu-, kehittämis- tai vastaavaan työhön perehtyminen, tieteellisten tutkimustulosten käytön ja soveltamisen oppiminen.

Suoritustapa: Kolmen kuukauden yhtäjaksoinen ja kokopäivätoiminen harjoittelu ennalta hyväksytyssä organisaatiossa sekä kirjallinen 15–20 sivun raportti, joka tarkastetaan. Opiskelija voi suorittaa harjoittelun vain omassa pääaineessaan. Ennen raportin kirjoittamista on keskusteltava sen aiheesta ja toteuttamisesta opintojaksosta vastaavan opettajan kanssa. Esitys harjoittelu-paikasta jätetään etukäteen ja jäljennös työtodistuksesta sekä raportti toimitetaan opettajalle hyväksyttäväksi.

Arviointi: Hyväksytty tai hylätty.

Vastuopettaja: Professori.

■ Kandidaatintutkielma

Thesis (Bachelor Level)

Koodi ja laajuus: ALUE2008 (seminaari), ALUE2009 (tutkielma), 10 op / 5 ov

Tavoite ja sisältö: Kandidaattiseminaarin yhteydessä opiskelija harjaannutetaan tieteelliseen tutkimustyöhön, tieteelliseen ongelmanasetteluun, kirjallisen aineiston kokoamiseen ja muokkaamiseen sekä tutkimusraportin tuottamiseen. Työskentely johtaa itsenäiseen noin 25 sivun laajuiseen kirjalliseen esitykseen aluetieteen alalta. Viimeistely työ hyväksytään kandidaatin-tutkielmana, kun siihen liitetään kypsyysnäyte.

Suoritustapa: 1) Ensimmäinen vaihe käynnistyy syyskuussa kaikille pakollisilla johdantoluennoilla (2 h) ja kahdenkeskisillä tutkimusaiheiden ideointitilaisuuksilla (2 h/opiskelija). 2)

Tammi-helmikuussa järjestetään vapaaehtoisuuteen perustuva intensiivikurssi seminaarityön prosessoinnin edistämiseksi. 3) Ryhmän yhteiset seminaari-istunnot pidetään huhti-toukokuussa. Seminaaritulaisuuksissa on alustus, opponointi ja keskustelu. Läsnaölovelvollisuus kaikissa seminaaritulaisuuksissa, jos alle 10 opiskelijaa, tai vähintään 10 tilaisuudessa. Seminaarin yhteydessä suoritetaan Tiedonhaku ja informaatiolukutaito II.

Arviointi: Kandidaatintutkielma hyväksytään ja arvostellaan asteikolla 1–5. Arvosteltu kandidaatintutkielma lasketaan mukaan pääaineen arvosanaan.

Vastuopettaja: Professori.

Lisätiedot: Kandidaatintutkielmaksi hyväksytään tarkastettu ja korjattu seminaarityö, kun opiskelija kirjoittaa siihen liittyvän kypsyysnäytteen. Kypsyysnäytteeseen voi ilmoittautua kun kandidaatintutkielma on jätetty tarkastettavaksi vastaavalle opettajalle. Kypsyysnäyte tarkastetaan sekä äidinkielen että sisällön osalta. Kandidaatintutkielma jätetään tarkastettavaksi kolmena kappaleena. Katso lisätietoja Hallintotieteellisten töiden laadintaohjeista.

Huom! Vanhan tutkintoasetuksen (245/1994) mukaan opiskeleville kandidaatin tutkinto ja siihen liittyvä tutkielma ja kypsyysnäyte eivät ole pakollisia. Heidän osalta kandidaattiseminaari arvostellaan asteikolla hyväksytty tai hylätty.

Syventävät opinnot

75 op

■ Aluetalouden tutkimuksen teoriaperintö ja nykysuuntauksia

Theories and Studies of Regional Economies

Koodi ja laajuus: ALUE3009, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Kevätlukukausi

Edeltävät opinnot: Pidetään suotavana, että kandidaattiopinnot on suoritettu.

Tavoite: Selvittää taloudellisten toimintojen sijaintitekijät ja rakenteet sekä keskeisiä sijainti- ja verkostoteorioita. Perehdyttää aluetalouden tutkimuksen nykysuuntauksiin, erityisesti alueelliseen innovaatiotutkimukseen

Sisältö: Johdatus sijainti- ja verkostoteorioihin ja esimerkkejä niiden soveltamisesta; innovaatio-prosessit, innovaatioympäristöt ja -järjestelmät aluetieteen tutkimuskohteena.

Kirjallisuus:

1. Dicken & Lloyd: Location in Space: Theoretical Perspectives in Economic Geography. 3rd edition. 1990.
2. Mikkonen: Lokalisaatioteoria. Luentomoniste. Opettajan kanssa sovittavin osin.
3. Luennolla jaettavia artikkeleita.

Suoritustapa: Luennot 30 h.

Arviointi: Tentti.

Vastuopettaja: Professori.

■ Aluetieteen erikoiskurssi

Special Course in Regional Studies

Koodi ja laajuus: ALUE3003, 5 op / 4 ov

Ajoitus: Määräytyy tarjonnan ja opiskelijan HOPSin mukaan.

Edeltävät opinnot: Kandidaattiopinnot.

Tavoite: Antaa erityisvalmiuksia jollakin uusilla työ- tai tutkimusmahdollisuuksia tarjoavalla aluetieteen sovellusalueella.

Sisältö: Kurssin sisältö vaihtelee aiheesta riippuen. Esimerkkejä kurssien aiheista: kaupunkipolitiikka ja -suunnittelu, ympäristösuunnittelu, ohjelmistotekniikan aluetieteelliset sovellukset kuten paikkatietojärjestelmän hyväksikäyttö aluetutkimuksessa, sähköinen kaupankäynti ja sen vaikutukset kauppapaikkasuunnitteluun, logistiset sovellukset liikenneverkkosuunnittelussa.

Kirjallisuus: Kirjallisuus määräytyy kurssin sisällön ja suoritustavan mukaan.

Suoritustapa: Kurssi voi aiheesta ja tarjonnasta riippuen olla luento-, seminaari- tai workshopmuotoinen tai niiden yhdistelmä. Kurssi voidaan korvata myös tenttimällä kirjallisuutta, laatimalla laaja harjoitustyö tai kirjoittamalla esseitä tai tutkielma. Erikseen sovittaessa aluetieteen erikoiskurssiksi voidaan hyväksyä myös muualla kuin Vaasan yliopistossa järjestetty kurssi tai seminaari.

Vastuopettaja: Professori.

■ Kv. liiketoiminta-alueen erikoiskurssi

Business Area Course for Advanced Students

Koodi ja laajuus: ALUE3004, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Määräytyy tarjonnan ja opiskelijan HOPSin mukaan.

Edeltävät opinnot: Opintojakso Eurooppa.

Oppimistavoitteet: Perehtyä syvällisesti Euroopan maan tai jonkin ulkoeurooppalaisen alueen tai mantereiden aluetaloudellisiin piirteisiin. Pyritään saamaan käsitys alueen rakenteesta, toiminnasta ja kehityksestä luonnon, yhteiskunnan, kulttuurin ja talouden osalta.

Kirjallisuus: Kirjallisuus määräytyy kurssin sisällön ja suoritustavan mukaan. Esimerkkejä:

1. Price & Guinness: North America, an Advanced Geography. 1997.
2. Morris: South America. Fourth Impression. 1992.
3. Grove: The Changing Geography of Africa. 2nd edition, reprinted 1994.
4. Smith G.: Post-Soviet States. Mapping the Politics of Transition. 1999.

Tai joku muu kuulustelijan kanssa sovittava teos.

Suoritustapa: Opetus voi koostua järjestettävästä area-kurssista, retkeilystä alueelle tai vierailuluentosarjasta. Tentti tai kohdealueesta kirjoitettu raportti, josta on sovittava erikseen oppiaineen professorin tai kurssin vetäjän kanssa.

Vastuuopettaja: Professori.

■ Aluekehittämisen jatkokurssi

Special Course of Regional Development

Koodi ja laajuus: ALUE3005, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Edeltävät opinnot: Kandidaatin tutkinto ja Aluekehittäminen.

Oppimistavoitteet: Antaa käytännön esimerkkien kautta yleiskuva aluekehittämisen arjesta EU:n tasolla, valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti. Syventää tietämystä aluetieteilijöiden ammatillisista käytännöistä aluekehittämisen parissa.

Kirjallisuus:

1. Luentojen yhteydessä jaettavat ajankohtaiset artikkelit.

Suoritustapa: Intensiivikurssi. Kurssilla on ryhmitöitä sekä luentoja. Oppimispäiväkirjan ja pienoistutkielman laatiminen.

Arviointi: Arvosana muodostuu oppimispäiväkirjan ja pienoistutkielman muodostaman kokonaisuuden perusteella.

Vastuuopettaja: Professori.

Lisätietoja: Kurssilla on täydellinen läsnäolovelvoite.

■ Liikennejärjestelmien ja logistiikan jatkokurssi

Special Course of Transport Systems and Logistics

Koodi ja laajuus: ALUE3006, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Kevätlukukausi.

Edeltävät opinnot: Liikennejärjestelmät ja logistiikka.

Tavoite: Antaa käytännön esimerkkien kautta syventävää tietoa liikennejärjestelmien osa-alueista sekä yritysten ja organisaatioiden logistisista toiminnoista.

Sisältö: Johdantoluento ja vuorovaikutteiset seminaari-istunnot, joissa käsitellään osallistujien kirjallisia esityksiä edellä mainituista erityiskysymyksistä.

Kirjallisuus: Kirjallisuus määräytyy opiskelijan aihevalinnan mukaan.

Suoritustapa: Osallistuminen seminaari-istuntoihin (pakollisuus määritellään osanottajien lukumäärän mukaan), pienoistutkielman laatiminen ja suullinen esittäminen.

Arviointi: Pienoistutkielma.

Vastuuopettaja: Yliassistentti.

■ Gradupolku

Ajoitus: Lukuvuosi 2006–2007

Edeltävät opinnot: Pitkälle edenneet kandidaattiopinnot.

Tavoite: Gradun valmistuminen.

Sisältö: Tutkimuksen tekeminen teoriassa ja käytännössä.

Suoritustapa: Luennot ja työpajat.

Arviointi: Tentti ja oppimispäiväkirja; gradupajoissa työskentely; valmiin pro gradun arvostelu.

Vastuuopettaja: Professori.

Lisätietoja: Gradupolku muodostuu kolmesta osasta: Aluetieteen metodologia, Gradupajat sekä Pro gradu -tutkielma.

■ Aluetieteen metodologia

Methodology of Regional Studies

Koodi ja laajuus: ALUE3001, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Pidetään neljän päivän intensiivikursina lokakuun kahden ensimmäisen viikon aikana.

Tavoite: Oppia tieteellisen ajattelun ja tutkimuksen tekemisen periaatteet.

Sisältö: Tutkimuksen aiheen löytäminen ja tutkimuksen rajaaminen. Teoreettisen viitekehyksen rakentaminen. Aineistojen ja menetelmien valinta. Tieteellisen kirjoittamisen periaatteet. Tutkimusetiikka.

Kirjallisuus:

1. Holt-Jensen: Geography. History and Concepts. 1999.

Suoritustapa: Luennot 20 h.

Arviointi: Kirjatentti ja luentojen perusteella tehtävä oppimispäiväkirja.

Vastuuopettaja: Professori.

■ Gradupajat

Processing of Pro Gradu Thesis

Koodi ja laajuus: ALUE3010, 5 op / 3 ov

Ajoitus: Lukuvuosi 2006–2007. Aloitus välittömästi aluetieteen metodologian luentojen jälkeen.

Tavoite: Osallistuvien gradut ovat valmiina vuoden 2007 toukokuun loppuun mennessä. Mikäli gradu on vielä tuolloin kesken, asianomainen jatkaa työskentelyään syksyllä alkavassa gradupajassa siihen asti, kunnes gradu valmistuu.

Suoritustapa: Gradupajoissa käsitellään kahden viikon välein gradujen etenemistä. Kukin esittelee säännöllisin väliajoin omaa etenemistään. Jokainen valmistuva gradu esitellään gradupajojen yhteydessä. Tällöin tekijä esittelee työnsä

keskeiset tulokset.

Arviointi: Osallistuminen gradupajojen istuntoihin on pakollista. Poissa voi olla ainoastaan erittäin painavista syistä. Numeerista arviointia ei ole. Aktiivinen ja täydellinen osallistuminen tuottavat arvolauseen ”hyväksytty”.

Vastuuopettaja: Professori.

■ Pro gradu -tutkielma

Pro Gradu Thesis

Koodi ja laajuus: ALUE3008, 40 op / 20 ov

Tavoite: Itsenäinen, tieteellinen tutkimus, joka ratkaisee asetetut tutkimusongelmat.

Suoritustapa: Gradun tekeminen kietoutuu yhteen gradupajojen istuntojen kanssa. Gradupajojen välisenä aikana opiskelija tekee graduaan itsenäisesti tiiviissä vuorovaikutuksessa ohjaajan kanssa.

Vastuuopettaja: Professori.

■ Harjoittelu

Practical Training

Koodi ja laajuus: ALUE3011, 5 op

Ajoitus: Syksy/kevät.

Oppimistavoitteet: Syventää asiantuntijuutta käytännön työtehtävissä sekä vahvistaa aiemmin opittujen teoreettisten valmiuksien soveltamista käytäntöön. Käytännön hallinto-, suunnittelu-, kehittämis- tai vastaavaan työhön perehtyminen, tieteellisten tutkimustulosten käytön ja soveltamisen oppiminen.

Suoritustapa: Kolmen kuukauden yhtäjaksoinen, kokopäivätoiminen harjoittelu ennalta hyväksytyssä organisaatiossa sekä kirjallinen 15–20 sivun raportti, joka tarkastetaan. Opiskelija voi suorittaa harjoittelun vain omassa pääaineessään. Ennen raportin kirjoittamista on keskusteltava sen aiheesta ja toteuttamisesta opintojaksosta vastaavan opettajan kanssa. Esitys harjoittelupaikasta jätetään etukäteen ja jäljennös työtodistuksesta sekä raportti toimitetaan opettajalle hyväksyttäväksi.

Arviointi: Hyväksytty/hylätty.

Vastuuopettaja: Professori.

Lisätietoja: Vapaasti valittava syventävä opintojakso.